

FSV a já: proč studovat ekonomii a proč právě na FSV?

Martin Čihák

Než alespoň částečně odpovím na otázky v nadpisu, zkusím popsat, jak jsem se dostal k ekonomii na FSV. V mém případě šlo o určitou kombinaci náhody a umíněnosti.

Když jsem začátkem 90. let dokončoval studium na karlovarském gymnáziu, byl jsem pevně rozhodnutý pokračovat na Univerzitě Karlově. Méně jasno jsem měl v tom, na které fakultě. Přemýšlel jsem o té matematicko-fyzikální (alias matfyzu), případně o té přírodovědecké. Fakulta sociálních věd byla tehdy velice nová, prakticky nikdo o ní neslyšel (a ti, kdo slyšeli, ji většinou považovali za fakultu žurnalistiky). Já jsem se o ní dozvěděl až na poslední chvíli, těsně před uzávěrkou pro podávání přihlášek. Můj táta se v novinách dočetl o ekonomii na FSV (ano, tehdy ještě lidi četli noviny a dokonce za to platili). Tátova preference byla, abych šel na „praktickou“ školu typu ČVUT. Nicméně ten článek o FSV nás zaujal a já jsem nakonec kromě matfyzu podal přihlášku i na FSV. Na matfyz jsem se dostal bez přijímaček, díky matematickým a fyzikálním olympiádám, a současně jsem měl výborný výsledek i v přijímačkách na FSV.

Takže jak jsem se rozhodoval, jestli matfyz nebo FSV? Samozřejmě velice racionálně: hodil jsem si korunou. Vyšel mi matfyz. Nebyl jsem si ale úplně jistý, a tak jsem se pro jistotu zeptal kamaráda, který tehdy studoval první ročník na matfyzu. Ten mi doporučoval, ať určitě jdu na matfyz, protože tam prý v člověku podporují precizní, logické uvažování, které se hodí i v praktickém životě.

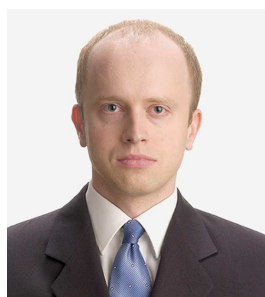
Kromě házení mincí a rozhovoru s kamarádem jsem si samozřejmě jako správný budoucí ekonom také udělal hezkou tabulku pro a proti. Když jsem sepsal a ohodnotil všechny hmatatelné faktory, vyšel mi z toho opět ten matfyz. Ve prospěch FSV nakonec v mých očích rozhodly ty „intangibles“. Ekonomie jako disciplína byla pro mne něčím naprosto novým. Na počátku 90. let začínala ekonomická transformace, všude se psalo a mluvilo o privatizaci, makroekonomické stabilizaci, což pro mě bylo nové a zajímavé. Zaujalo mě, že na FSV vyučují „západní“ ekonomii a přistupují k ní jako k seriózní akademické disciplíně. Současně se mi líbilo, že ekonomie je tam společně s dalšími společenskými vědami, o kterých jsem tenkrát nic nevěděl, ale které mne zajímaly asi právě proto, že jsem jimi byl prakticky nedotčen (marxisticko-leninské teorie se nám na gymnáziu našťastí těsně vyhnuly).

Proč ekonomii studovat v dnešní době? Ekonomická transformace je sice už za námi, ale dnešní období je pro ekonomii a ekonomy zajímavé z jiného důvodu. Ekonomové jsou kritizováni zleva zprava za to, že drtivá většina z nich nebyla schopna předpovědět současnou globální krizi (náladu dobře vystihuje nedávný novinový titulok „What Are Economists Good For Anyway?“, volně přeloženo „Jsou ekonomové vůbec k něčemu?“). Dochází k poměrně zásadnímu přehodnocování jak ekonomie jako akademické disciplíny, tak vyplývajících hospodářsko-politických doporučení. Současně je ale jasné, že cesta z krize bude tak či onak vyžadovat ekonomy. Objevují se například nové teorie, jak modelovat vazby mezi finančním a reálným

sektorem ekonomiky, a vynořila se celá plejáda návrhů, jak změnit hospodářskou politiku a regulaci v reakci na krizi. Vzniká jakási primární polívka nápadů a ještě není úplně jasné, co z té polévky vznikne. Kdo chce studovat přehledné, „učesané“ předměty, pro toho dnešní ekonomie moc není. Ale kdo se chce zabývat zajímavým oborem procházejícím důležitými změnami, měl být zvážít ekonomii.

A proč ekonomii studovat právě na FSV? Především proto, že nabízí ucelený úvod do moderní ekonomie. Jde o solidní základ, ať už člověk chce pokračovat v akademické dráze nebo se dá na aplikovanou ekonomii, management, či hospodářskou politiku. Kamarádovo tvrzení, že „v člověku podporují precizní, logické uvažování, které se hodí i v praktickém životě,“ lze myslím aplikovat i na ekonomii na FSV. Asi nejlepším důkazem je, že výborné uplatnění našla řada mých spolužáků a seznam absolventů postupně začíná připomínat „Who Is Who“ českých ekonomů.

Jinak co se týká zmíněného kamaráda, nejspíš věděl, co říká. Ještě během studií na matfyzu začal podnikat a dnes se umísťuje v žebříčcích nejbohatších Čechů. Jaké je z toho ponaučení? Těžko říct. Možná, že matfyz z vás udělá miliardáře. Daleko spíš ale to, že každý se nakonec musí rozhodnout sám za sebe, tak aby s tím rozhodnutím nakonec byl spokojený. Za kamaráda mluvit nemůžu, ale já jsem svého rozhodnutí studovat ekonomii na FSV nikdy nelitoval. Studium na FSV jsem si užíval a stejně tak mne baví i dnes práce v Mezinárodním měnovém fondu.

Martin Čihák je od roku 2000 ekonomem Mezinárodního měnového fondu ve Washingtonu, D.C. V současné době zastává funkci Deputy Division Chief v oddělení pro monetární záležitosti a kapitálové trhy. Předtím pracoval v Evropském oddělení a soustřeďoval se na otázky související s hospodářskou politikou v Evropské unii a Eurozóně. Před nástupem do Mezinárodního měnového fondu byl vedoucím týmu makroekonomických analýz Komerční banky, poradcem ministra, zabýval se výzkumem a vyučoval kurzy makroekonomie a hospodářské politiky na IES FSV UK a VŠE. Získal magisterský titul v ekonomii na IES FSV UK a vystudoval také práva na Karlově Univerzitě. Titul Ph.D. získal na CERGE a University of the State of New York. Studoval také mj. na Cambridge University v Anglii a Uppsala University ve Švédsku. Za své práce získal několik ocenění včetně Bolzanovy ceny (1994) a Ceny Josefa Hlávky (1996). Je autorem či spoluautorem řady odborných článků a dalších publikací v oblasti makroekonomie, finančního sektoru a hospodářské politiky. V posledních letech se specializuje na otázky systematického rizika a metody hodnocení stavu finančního sektoru, jako jsou zátěžové testování a systémy včasného varování. Je editorem odborného časopisu Czech Journal of Economics and Finance a lektorem pro řadu zahraničních odborných časopisů, včetně Journal of Financial Stability, Journal of Comparative Economics, Economic Systems a European Journal of Political Economy. Od roku 1997 je členem představenstva České společnosti ekonomické.

Kontakt: mcihak@imf.org; stránky: www.ssrn.com/author=735014